

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — Hl. Félévre . . . 8 kor. — Hl. Negyedévre. 3 kor. — Hl. Negyedévre 4 kor. 50 Hl.

VIDÉKEN: Félévre . . . 8 kor. — Hl. Félévre . . . 10 kor. — Hl. Negyedévre. 4 kor. — Hl. Negyedévre 5 kor. 50 Hl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, 1902. Biedermann-palota, földszint, az udvarbelső hátsó.

Érdekes vendég.

Az amerikai aczélgépek híres szövetségének, a Carnegie-Morgan-féle aczéltársaság igazgatója, tegnap délután Budapestre érkezett részint szórakozás, részint *tanulmány céljából*, a mi az amerikaiánál rendszerint együtt szokott járni. Schwab C. H. a neve a világra szóló hatalommal és vagyonnal bíró tröszt direktorának, a ki mindössze harminczöt-harminczhat éves fiatalember s kétség-telenül a világ egyik legérdekesebb embere. Mert tudnivaló ugyanis, hogy Schwab C. H. ur az, a kinek a *világ összes alkalmazottai közül a legtöbb fizetés van*. A tröszt ugyanis nem kevesebb, mint egymillió dollár évi fizetéssel (a mi pénzünk szerint ötmillió korona) javadalmazza igazgatója munkáját és tehetségét. Ennyi fizetése nincs más halandónak a világon, — legfőleg a fejedelmeknek, de ezek járandóságának a neve nem fizetés, hanem civillista. De akárhany olyan fejedelem van, a ki boldog volna, ha akkora civillistája volna, mint Schwab C. H. urnak fizetése. A dán király civillistája 1.203.200 korona; a görög királyé 1.325.000 drakma (korona); Szerbia 1.200.000 dénárt ad királyának; Montenegró két-

százezer koronát ad fejedelmének. A francia köztársaság 1.200.000 frankot ad elnökének fizetésül és reprezentálásra Schwab C. H. urnak czime és rangja nem fejedelmi, még kevésbé királyi; ő egyszerűen: *az igazgató ur* s a fizetése, havi rátákban folyósítva, ötmillió koronának felel meg.

Ez az igazi amerikai arány, a melynek ez a férfi a középpontja. Egy vállalkozás, a mely egymillió dollárral fizeti az igazgatóját, micsoda hatalmas, micsoda gigantikus foglalat ad Amerikáról, az amerikai munkáról, az amerikai életről! Hány gyárról, bányáról, micsoda műhelyekről, hány munkatelepről, hány százezer munkásról, mily óriás munkaszervezetről és ennek megfelelő értékesítő hálózatról gondoskodik az ilyen bámulatos vállalatnak az igazgatója, a kinek kezében minden szál összefut s micsoda fenomenális elme és energia lehet ez az igazgató, hogy kezében tartja és forgatni tudja ezt a szörnyű gépezetet!

S e nagyszerű amerikai kép teljességéhez tessék hozzávetni a szegény ifjú történetét. Schwab C. H. ur mint szegény ördög került Amerikába s mint kishivatalnok lépett be a Carnegie cég szolgálatába. De hamar kitűnt a tehetsége, ami Amerikában

a legfőbb dolog s ettől fogva gyorsan emelkedett pályáján.

Valami találmánya volt, amely bevált s nagy jövedelmet hajtott. — Ezen a réven jutott a vállalat élére s mikor aztán néhány évvel ezelőtt a Carnegie-Morgan-Parmont féle szövetség létrejött, a tehetséges ifjút állította a tröszt élére, fejedelmi fizetéssel.

Igy boldogul az ember, (ha nem is hasonló arányban, de hasonló módon) Amerikában. Tehetséggel, életrevalósággal és munkássággal.

Schwab C. H. ur tehát eljön Budapestre, hogy — mint mondottuk — szórakozzék és tanulmányt szerezzen. Mulatságot bizonyára fog találni eleget a főváros éjjeli életében és nappali viszonyaiban egyaránt. De szereshet hasznos tanulmányt is minden körülmények között.

Az életviszonyainkat kitapasztalhatja a miniszterek előszobáiban, ahol kellemes találkozás lehet a magyar politikai világ minden anyjátával. — Schwab ur megszokta Amerikában azt a barbár szokást, hogy mindenki erősen megfogja az eke szarvát vagy a szerszáma nyelét, hogy mindenki komolyan hozzálát a munkához, mindenki komolyan veszi a mesterségét s az életben azután annyit és csak

A plátói szerelem.

Irta: Szebenyei József.

A mi világunkban csak a gyerekek ismerik az úgynevezett plátói szerelmet. A diák gyerekek, meg a felsőbb lányok. Az érintetlen, tisztá, mocsoktalan szerelemtől, hadd beszéljen egy kisse az órzéki szerelem krónikása.

Nagyon különös dolog, mikor valakit esztelenül imádunk, anélkül, hogy az tudna róla. Nem tudom elhiszik e, nem e, hogy én nyolcz éves koromban szerelmes voltam egy fiatal asszonyba. Mikor eljött hozzánk és megsimogatta a fejemet, mikor pacsit kért tőlem, reszketett minden porozikám és kimondhatatlan kéjt éreztem, amikor kezét csókoltam neki. Van igen sok koráérett gyerek, akinek kicsi ember korában irtózatos lelki megrázkódtatások jutnak osztályrésül és az kibat egész életére. Bárán elmondhatom, hogy az az asszony még ma is olyan szent, magasztos előttem, mint volt annak idején, sok évvel ezelőtt.

Valamikor régen amikor a női ére-nyek, meg a férfi lovagiasság más mederben usztak, gyakori volt a plátói vonzalom felnött emberek között is. Ma már nem lé-

teznek. Ócska foglalomná fajult a szerelem e magasztos, költőies fajtája és kinevetjük azt, aki az atlakból imád bennünket és nem hiv randevura. Ha meg akarják hallgatni: mesélek egy mesét, amelyben a hős és hősnő a plátói szerelem rabjává szegődött és amelyben a hős meghal a szerelmért. Tudniillik vannak még olyan emberek, akik meghalnak a szerelmükért. Nem csak a színpadon, meg a napibirok között akad szerelmi dráma, hanem az életben is. Nos: figyeljenek ide:

Az én hősem nem olyan hős, mint a többi. Nincs neki szép fekete bajusza, sugár termete és tüzből égő fekete szép szeme. Ellenkezőleg: pupos egy kisse és a szemei olyan beeseit, szürke szemek. Csak a homloka magas, nyílt homlok, a haja pedig kuszált és gesztenye színű. A hősem ellenben olyan mint a többi hősnő. Szép, érdekes sápadt arc, kicsiny kezek, hullámzó fekete haj és elegáns, mollett hölgy. Az ajkát felbigesztli minden beszre és kaczer mint a parancsolat. Igy. Most már önök ismerik ugy kívülről a hőseim t. Majd a lelküket is megmutatom, egy kis türelem csupán.

A lányt csak babának hívják, — mert kicsi korában is úgy hívták. A hős,

sőmet ellenben nem hívják sehogy, mert olyan igénytelen szegény ember, akit beteges fantaziák foglalkoztatnak és épenéggel nem számít az emberek sorában. Ennek a hősnék különben semmi más érdeme nincs, minthogy meg tudott halni a szerelmért. Ez elvégre nem nagy érdem, mert tegnap egy szolgálólány is megeselekedte ugyanazt, marólugot vegyítvén egy pohár tejbe. A kis pupos csupán annyiban áll a szolgáló kollegája fölött, hogy meg ezt a bakája hülyesége ütöte a palálba, az én hősemet plátói szerelem ölte meg. A dolog így történt:

A kis pupos mikor sötára járt, rendesen elment egy szép, emeletes ház előtt, amely annyiban különbözött a többi szép, emeletes háztól, amennyiben az egyik földszinti ablaknál rendesen ott ült a baba, az én hősnőm. Naponta kétszer, ötször, tizszer is elment az ablak alatt a kis pupos és igen boldog volt a mikor feltekintve, a baba szemével találkozott. Olyan szeliden, olyan jószágosan nézett a kis puposra, hogy szívében valami rettenetes nyilalást érzett amellet, hogy jótékony melegség árasztotta el egész valóját.

A babának feltűnt a kis ember és maga se tudta miért, de délutánoként, mi-

Báli idényre

a legjobbnak bizonyult fekete és szalon szöveteiket, minden létező kivételben, valamint a legújabb báli mellényeket **WEISZ ADOLF** posztó- és gyapju-szövet üzletében, Debreczen, Kossuth-utca, Dőre czukrász mellett szerezhethetjük meg, a legnagyobb választékban.

A CZIMRE TESSÉK VIGYÁZNI.

annyit ér, amennyi munkájának az értéke.

Magyarországon megismerkedhetik egy nevezetes új fogalommal: a kijárással, ami nem annyit jelent, hogy a helyének megmutatják, hol az ajtó, hanem ellenkezőleg annyit jelent, hogy mindezek nyitott ajtókat talál, miből valamilyen illetektelen befolyás érvényesül mellette.

S még egyet fog találni Magyarországon, ami nagyon tanulságos s amilyen mulatságos is volna, ha nem volna fölötte szomorú. Nevezetesen itt mindenki vágyai eldorádójának tekinti a hivatalt, bárba nyilvánvaló, hogy a hivatali pálya nálunk tisztára nyomorú-ág.

De biztos e ezért török magukat utána, elannyira, hogy évekig ingyen is szolgálják az államot, (amit az állam eltűr és elvisel) csak hogy valamikor biztos legyen a garas, mely az élet vonzolására szükséges.

Pezső életkedvet, merész akaratot, bátor kezdést, szabad vállalkozást, életrevalóságot, modern szellemet igen keveset fog találni köztünk, ellenben annál több létminimumot. Általában eleven pezsőst nálunk legfőképpen a — pezsőben fog találni az érdekes vendég, merész vállalkozást és sikert pedig legfőképpen a — kártyasztal mellett. Irni és kártyázni még tudnak — hála Istennek.

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Ma Kossuth Ferenc is megjelent a Házban. Parthivei szívélyesen üdvözölték a vezért felépülése alkalmából.

Napirend előtt Münnich Aurél beteszti a bíráló-bizottság jelentését a diószadi

választás ügyében. A bizottság tudvalevőleg vizsgálatot rendelt el. Endrey Gyula a kisebbségi vélemény felolvasását kívánja. Münnich Aurél elegendőnek tarja a jegyzőkönyv felolvasását, a mit az elnök el is rendel. Azután felolvasták a kisebbségi véleményt is, a mi egy teljes félórát vett igénybe.

Ezután megeskotték Issekutz Győzöt, akit a diószadi választás ügyében vizsgálóbiztosként küldtek ki.

Most Molnár János tette szavát az „Alkotmány“ dolgát, a melyről tegnap a honvédelmi miniszter megemlékezett. Kijelenti, hogy az „Alkotmány“ szerkesztősége a kérdéses közleményt egy oly zszurnalistától kapta, a kit teljesen tisztességes embernek ismer.

Nessi Pál: Ez nem személyes ügy.

Molnár János: Minthogy én vagyok az „Alkotmány“ kiadótulajdonosa, szükségesnek tartottam ezt a kijelentést megtenni.

Báró Fejérváry Géza: Molnár János felszólalása teljesen felesleges. Ha az Alkotmány oly igazságszerető, akkor miért írta rólam egyszer, hogy ezüstkanalakat loptam.

Molnár János kijelenti, hogy akkor nem volt köze az „Alkotmányhoz.“ Csak két éve vagyok — ugymond — a lap kiadótulajdonosa.

Szólo még azt is hozzátesszi, hogy a miniszter is, meg ő is tudja, hogy a cikkíró nem az, a ki ellen ebben a dologban bünvádi feljelentés történt.

Ezzel az inezidens véget ért és a Ház áttért a napirendre.

A két ujonczjavaslatot harmadik olvasásban is elfogadták, azután pedig két helyi érdekű vasutru vonatkozó törvényjavaslatot vettek tárgyalás alá.

Elnök: Következik a pápa—bárhidai vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dobiecki Sándor röviden ismerteti és elfogadásra ajánlja.

Bartha Ödön: A javaslat indoklása nagyon rövid, melyből senki sem merithet semmit. Az állambáztartás szempontjából bírálja a javaslatot, felvilágosítást kér a minisztertől, vajjon meg van-e az engedélynek a 96.000 koronányi törzsszevnyjegyzés alapja.

Hegedüs Sándor keresk. miniszter válasza után a javaslatot elfogadták.

A kunszentmiklós—dunapataji helyi érdekű vicinális vasut tárgyalása következett.

Dobiecki Sándor előadó elfogadására ajánlja.

Madarász József: Nem a tárgyhoz kíván szólni, de egy szó ütötte meg a fülét, amit az előadó ur mondott: az állam nyereszeziája. Ezt ő nem érti, sziveskedjék megmagyarázni. (Derűtségg)

Dobiecki Sándor: Nagyon sajnálom, hogy ez a dolog épen velem esett meg a kinek pedig már többször volt alkalam magamat magyarul kifejezni, sőt irodalmilag is működtem. Ez az idegen szó csak a vita során csuszott ki a számon és azt akartam vele mondani, hogy az állam befolyása, felügyelete.

A javaslatot azután elfogadták.

Az ülés végén Sebess Dénes interpellált az alsó-idecsi véres tagosítás ügyében, kérdezővén, szándékozik-e a miniszter a tagosítási törvényt és eljárást sürgősen módosítani.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter felelt, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértőleg legközelebb javaslatot ad be a tárgyan.

Holnap nincs ülés.

VIDEK.

Farkasok embervadázata.

Rémes kalandja volt vasárnap délután Kovács Béla tenkei járásbírósi és Rozs Sándor szolgabírósi díjaknak. Kovács Béla vasárnap délután elindult Görbedre sógorához Fildán Aurél jegyzőhöz Elhíva magával Rozs Sándort is. Ahogy elbagyták a vasuti töltést s közel jutottak az erdőhöz, négy hatalmas kutyafele állatot pillantottak meg. Ők mit sem törődve folytatták utjokat. Mikor közelebb jutottak az állatokhoz, csak akkor vették észre, hogy azok nem kutyák, hanem farkasok. A két fiatalember erre jónak látta visszafordulni. Alig fordultak azonban meg s haladtak néhány lépést, a farkasok is utánuk lépegettek, még pedig szaporán. Erre Kovács Béla és Rozs Sándor futásnak eredtek, a

kor az ablak mellé ült, folyton a kis puposra gondolt és várta már az időt, amikor tudta, hogy jönni szokott. A babának nem igen volt alkalma férfakkal szórakozni, mert még fiatal volt és nem vitték sehova. Nagyon természetes tehát, hogy a baba ábrándozott. A szíve tele volt igen különös érzésekkel, azonkívül olvasott egy regényt, amelyből azt a tanulságot kellett levonni, hogy nem akülső, hanem a belső ember, a ki szerelmre érdemes. Baba azt hitte, hogy ő nem olyan közönséges leány mint a többi, akik a fess és snidig férfiak után bomlanak. Elhitette önmagával, hogy az a pupos, sápadt kis fiatal ember, valami nagy szellem és hogy az ő lelke rokonlélek a puposéval. Amikor a kis lányokat igen erkölcsösen és elzártan nevelik az emberek, akkor rendszeren az a vége, hogy beteges képzelődések áldozatai lesznek és a lelkükre valami romantikus mély telepszik, amely megrontja azt egész életükre.

A babának szintén ilyen sors jutott. Elképzelte olykor, hogy sötét éjjel ő az ablaknál viraszt és a kis pupos megáll az ablak előtt és olyan dolgokat mond neki, mint amilyenek a Beniczkyne Bajza Lenke regényeiben vannak. Aztán ő a pupos nyakába borul és együtt rohannak vé-

gig az utczákon, káprázatos fénytenger közepette.

A puposnak természetesen ez az ágában sem volt az ilyesmi. Határozottan meg volt róla győződve, hogy a baba, — amikor rámosolyog — kigunyolja, azért, mert pupos. Olykor elhatározza, hogy nem megy többet az emeletes ház felé. Másnap azonban már megbánta és mikor ütött az óra, csak elindult a sétájára. Már gyermekkorában megéltedött benne a gondolat, hogy őt, nyomorék testalkata miatt, senki se szeretheti. És ez a gondolat mindvégig megmaradt a lelkében és elcsüggesztette, a testi nyomorékság mellett, lelki nyomorúság is erőt vett rajta. Csöndes magába vonult ember volt a kis pupos. Egyetlen szenvedélye volt csak: a baba iránti beteges rajongás. Tudta hogy ezáltal az egész, de valami fojtogató óratón üldözte arra felé naponta.

Egyszer, — tavasz volt és május — mikor elment a baba ablaka alatt, egy csokor virág hult a lábaihoz. A pupos minden porzikájára reszkedett és ijedten állt meg. A baba felállott és mosolyogva nézett ki az utczára. A pupos szeme azt látszott kérdezni:

— Feladjam?

A lány pedig hangosan felelt:

— A magáé tartsa meg.

— Köszönöm.

A kis pupos igen boldog volt. Átkozta a sorsot, hogy nem tud verset írni, mert az esetben valamelyik versében köszöné meg a virágot. Ez volt különben a kis pupos és a baba szerelmének egyedüli mozzanata. Se előtte, se utána nem beszéltek többé. A pupos aztán egy izben mikor sötára ment muzika szót hallott a babáék házából, érdeklődött az eset iránt és kitünt, hogy baba férjhez ment és a lakodalmára muzsikálnak.

Némely ember, ha hirtelen csapás éri, elkábul. A pupos is elkábult a vér a szíve tájára tódult és úgy érezte, hogy felriasztották szívéből. Ilyen vértódulást szívvelhűdésnek hívnak az emberek de a köznép, ha szerelem is belejátszik a dologba: szívrepedésnek hívja. A kis pupos hirtelen megállt a szemei elhomályosodtak és félkört tántorodott. Egy embernek vágódott, aki kiszaladt alóla mire a kis pupos hanyatt esett a kövezeten. Mert van olyan álm, amelyből a halál a fölébredés.

farkasok pedig utánuk. A helység még jó távol volt, a lábuk pedig már-már megtagadta a szolgálatot. Kétségbeesésükben eszükbe jutott, hogy a farkasok félnek a tüstől. A mezőn levő kukoriczakóró-boglyát felgyújtották s ezáltal sikerült nekik az ordásokat elriasztani. A két fiatal ember megvolt mentve de az nap már nem volt kedvük Görbedre menni.

A husáruosarnok ügye.

Debreczen, január 22.

A már oly nagy hullámokat felvort husáruosarnok ügyében, mint tudjuk, a tanács háromtagú vizsgálóbizottságot küldött ki, hogy vizsgálják meg az oly sok panaszra okot adó husáruosarnokot és a vizsgálatuk eredményéről tegyenek jelentést. A bizottság elkészítette jelentését, mely szó szerint így hangzik:

Tekintetes városi tanács!

Mult évi decz. hó 23-án 16671. sz. a. kelt végzésével az összes iratok kiadása mellett megbizattunk az iránt, hogy a Simonffy utcai városi bérházban levő husáruosarnokokat vizsgáljuk meg és tegyünk arra nézve jelentést, hogy a kérvényben foglalt kifogásoknak mi alapja van? továbbá, hogy közegészségi szempontból tehető-e ellene alapos kifogás és a notalán jogos és alapos kifogások mi módra lehetnének megszüntethetők? és végre, hogy általában a kérvényre vonatkozólag adjunk véleményt.

Ezen megbízásunkból kifolyólag a f. hó 11-én d. e. a husáruosarnokokat alapos vizsgálás alá vettük és véleményünket a következőkben terjesztjük elő:

I. Az I. II. és III. sz. husáruosarnokok berendezése a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelelő. Azok magas, czélzerűen berendezett és jól szellőztethető osztrák, ahol is a köztisztaság tökéletesen és könnyen fenntartható és így azok ellen közegészségi szempontból alapos kifogás nem emelhető.

Észrevétel, illetve kifogás egyedül a két sor fülke között futó és a vevőközönség közlekedésére szolgáló utnak kis sézűk volta miatt emelhető, de ezen segíteni nem lehet, mert már a kész épület volt az irányadó és a husáru fülkék kisebbre nem vehetők.

II. Az ugyanazon bérházban a 8-ik sz. bolt helyiség ellen — mint a mely nem ilyen czélra készült — közegészségi szempontból alapos kifogás emelhető, mert padlózata fából lévén, a vért és egyéb hulladékokat magába veszi és az alaposan meg nem tisztítható, — továbbá a falak csak meszeltek lévén, azok le nem moshatók és így naponként szennyeződik és ezáltal tisztátalan kinézést nyernek és végre azok az ideiglenesen és sürgősen előállított áruasztalok sem a köztisztasági, sem a közegészségügyi követelményeknek meg nem felelnek.

A helyiség ugyan olyan módon volna átalakítandó, illetve berendezendő, mint a hogy az I., II., III. számú husáruosarnokok.

III. A pinczék magasak, tágasak, szárazak és szellőztethetők.

A fentebbiek alapján indítványozzuk: 1-ször, hogy a husáruosarnokban levő felső ablakok, — melyekhez való jutás sok nehézséggel van összekötve, — könnyűszerrel láttassanak el, hogy azok szellőztetése a legpontosabban eszközölthessék.

2-szor: Intézkedés teendő arra nézve, hogy a naponként visszamaradó husneműek az árulás befejeztével onnan eltávolíttassanak, illetve a piaczkébe vitessenek, hogy így az áruosarnokok és az azokban levő

fülkék naponként gondosan megtisztíttassanak.

E pinczékben volnaak elhelyezendőek az árulók jégsekreneyei, amelyekbe a megmaradt husneműek vitetnének. Egyáltalában megongedhetők nem tartjuk, hogy a jégsekreneyek az áruosarnokban, illetve az egyes fülkékben helyeztessenek el, mert egyfelől azok által a fülkék szűkekké válnak, másfelől pedig az azok háta mögé eső hulladékoktól a fülkék naponként alaposan meg nem tisztíthatók.

Végül nem mulaszthatjuk el tisztelettel jelteni, hogy ugy ezen, mint más izben is tett vizsgálatunk alkalmával is arról győződünk meg, hogy a kérvényezők nem annyira a husáruosarnokok ellen zúgólnak, hanem inkább a bérösszeg magaságát tartják elviselhetetlennek.

Debreczen, 1802 január 14.

Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos, Aczél Géza főmérnök.

A városi tanács legközelebbi ülésében határoz a husáruosarnokok ügyében.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Zichy Jenő mandátuma.

(Távirat.) Székesfehérvár képviselőjévé legutóbb gróf Zichy Jenőt választották meg szabadelvű programmal. A gróf 501 szavazattal kapott többséget, mint az ellenjelöltje, báró Mandorff Géza Ugronpárti. Mandorff tiz hive megtámadván a választást, a petícióval ma foglalkozott a Kuria dr. Vavrik tanácselnök elnöklése mellett, míg az előadó tisztét L. sonczy kuriai bíró töltötte be. A petíció arra van alapítva, hogy Székesfehérvár 18 korcsmajában ugyszólván ingyenes dinom-dánom folyt az egész választási kompany alatt, huszonnégy más helyen 50 filléért annyit ehetett és iható mindenki, amennyit csak akart. Aztán néhány vesztegetés esetét is felsorolja a kérvény. A támadókat dr. Sára Gyula székesfehérvári ügyvéd képviselte, gróf Zichy mandátumát dr. Eulenburg Salamon fővárosi ügyvéd védelte s a választásvédőknek dr. Rádai Lajos székesfehérvári ügyvéd volt a képviselője. Mindjárt a tárgyalás elején érdekes kijelentés történt. Kijelentette ugyanis dr. Sára, hogy a tiz petícionáló közül csak egy kéri a bizonyítás felvételét, a többi kilencz eláll attól, miután ezek meggyőződtek arról, hogy gróf Zichy a törvénytelenességben részeség nem terheli. Vavrik elnök: Mint-hogy együttes visszavonás kell, a tárgyalást megtartjuk. Erre a petícionálók ügyvédje előterjesztette a vádakat, Wild József a megmaradt egy támadó nevében a válaszás érvénytelenítését kérte. Dr. Eulenburg köszönettel veszi tudomásul a kilencz kérvényező loyális kijelentését, de mert a törvény értelmében a panasz csak főnnáll tovább is, kötelessége a vádakkal egész terjedelemben foglalkozni. Utal arra, hogy gr. Zichy Jenő mennyi jótéteménnyel halmozta el Székesfehérvárt s már ezért is őt tartották a város mandátumára a legérdemesebbeknek. Kijelenti a gróf ne-

vében, hogy ez a megbízólevélről, ha a törvényellenességnek csak egy feltétele tápadna hozzá, nyomban lemondott volna. Az állítólagos vesztegetésre csak hivatkozik a kérvény, de konstatálja, hogy azokra nézve egyetlen bizonyító adatot sem hallott. — Mivel pedig a petícionálók maguk sem vádolják gróf Zichy részességgel, a kérvényt elutasítani kéri. Még dr. Rádai is felszólt, hangsúlyozva, hogy valójában a gróf annyi pénzt sem adott pártjának, a mennyi a legális költségekre, például a zászlókra kellett. A Curia elutasította a petíciót.

A debreczeni zsebtolvaj gyermekek.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

Debreczen, január 21.

A debreczeni kir. törvényszék tegnap egész nap egy zsebtolvajlásokkal vádolt gyerek-banda fölött itélkezett. A mult év nyarán valóságos rémei voltak ezek a romlott fiatal lelkek nemcsak Debreczennek, hanem a közeli környéknek is. A piaczkon mindennap üzték a jól jövedelmező zsebtolvajlásukat, majd ki-kirándultak a vidékre és hol Böszörményben, hol Hadházon, hol meg máshol loptak mindent, ami utjukba került.

Nyitraújszky Tamás az egyik, alig 13 éves, kis növésű, de gonosz lelkűtű gyerek, az egyedüli, aki bevallott mindent. A banda egy másik illasztis tagja. Hunyadi, más néven Korubszki vagy Szilágyi József, 14 éves gyerek, már öt hónap óta vizsgálati fogságban van. Horváth István egy debreczeni szobafestő inasa, szintén a bandához tartozott annak idején. A negyedik egy közönséges csavargó kinézésű gyerek, olyan, aki nyári éjszakákon a vasuti hid alatt alszik és reggelre lopni megy: Csizmadia István. A tolvaj bandának egy ötödik tagja is volt: Gáspár Gábor, de mivel még nem több, mint tiz éves, őt csak mint tanút hallgatta ki a törvényszék, noha nem egyszer „falazott” mialatt a többiek loptak és ő is jogos részt kapott és adott, amikor valami hurokra került.

Az öt tagból álló gyerek-banda valószínűleg művészetet fejtett ki a zsebtolvajlások terén. Rendszert követtek mindenben. Éjjel hol az erdőben, hol a laponson, hol pedig a vasuti hid alatt háltak, reggel pedig bejött a városba, két csoportra osztották; megállapították, hogy melyik hol próbál szerencsét és este ismét találkoztak valahol és felosztották a jövedelmet.

A mult év július 7-ikén is így történt. Az öt jó madár egy a vasuti hid alatt elhőltött éjjel után bejött a városba és megállapodtak, hogy Nyitraújszky Tamás, Hunyadi és Gáspár Gábor a kenyér-piaczon fognak dolgozni, a másik kettő pedig a Pircsison próbál szerencsét. Nyitraújszkyknak volt is szerencsájük, mert mialatt a kis Tamásnak Hunyadi falazott, az Bodnár Sándorné zsebéből kibuzta a tárczát, melyben 36 korona volt.

Egy percz múlva azonban észrevette az asszony, hogy meglópták és rögtön a mellette álldogáló három gyerekre gyanakodott. A kis Gáspár Gábort egy rendőr segítségével el is fogták és felkísérték a bűnügyi osztályra, ahol az mindent bevallott. A bűntársait elárulta és miután azokat elfogták, megindult a nyomozás minden irányban. Természetesen mindent nem tudtak meg, de annyi kidarult, hogy a zsebmosó banda egy Nagy Istvánné nevű bűszörményi asszonytól 108 koronát és egy hadbuzi asszonytól is nagyobb összeget loptott el.

Egész csapat beidézett tanut hallgattott ki tegnap a kir. törvényszék Széke István dr. elnökelete alatt. A vádlott gyerekek közül csak Nyitránszky Tamás volt beismerésben, a többi pedig tagadott, mint a kanikacsapás. — Mikor a Dégenfeld-téri zsebtolvajlásra került a sor, Nyitránszky azt mondta, hogy Hunyadi József „falazott” neki.

— Mondjad, hogy falazzon? — kérdezte tőle az elnök, mivel Hunyadi letagadta, mintha része lett volna a lopásban.

— Mondtam hát, hogy a kesemet ne lássák meg, mikor a zsebbe nyulok.

A vádlottak kihallgatása után első tanu ak a 10 éves Gáspár Gábort hallgatta ki a törvényszék. Mialatt a gyerek elmondta az egyes tolvajlások részleteit, a vádlottak nevettek. A gyerek elmondta, hogy a lopott pénzt megosztotta a többiekkel.

— Nekem egyszer ajándékozott 8 koronát, mondja Csizmadia, az egyik vádlott.

— Én nem szoktam ajándékozni, én részt adok mindenkinek, vágta vissza a 10 éves kis gazember.

A vád és védbeszéd meghallgatása után a törvényszék Nyitránszky Tamást egy évi fegháza ítélté, melyet a javító intézetben kell kitöltenie, Hunyadi Józsefet egy évi, Horváth Istvánt 6 hónapi, Csizmadia Istvánt pedig 9 hónapi börtönnel ítélté. A vádlottak megnyugodtak, az ügyész fellebbezett.

UDONSÁGOK

Az első párbajbírótság.

A lovagias eljárás gyökeres reformálásában gyönyörködhetik először a közvélemény, a mely úgy a sajtónak, mint a lovagias ügyekben illetékes tényezőknek határozott, erős tiltakozásával foglalt állást a fegyveres mérkőzésnek tulleogás: a párbajbírótság ellen. Ennek az elítélése és a becsület megvédéseért folytatott szó- és tollharczok tehát nem voltak ez egyszer azok a bizonyos pusztában elhangzó szavak, melyek nyom nélkül maradnak.

Tesztet öltött tehát csak részben is az írott malaszt: végre első, előttünk lejátszó lett praktikus jelenségében most

mutatkozott annak a nagyarányu mozgalomnak sikere, a mely, ha nem eredményezi mindjárt első jelentkezésében a páros viaskodások alkonyát, de mindenesetre kifejezésre juttatja a gyakorlatban a fegyveres eljárás ellen a közéletben élénken tapasztalható ellenérvenet.

Érdekes megállni ennél az első praktikus eredménynél. Már csak azért is, mert erős a hitük, hogy a lovagias eljárás fegyveres elintézésének reformja terén a párbajbírótság első fecskéjét több is követi. Hiszen, miat a mostani esetben is, a párbajbírótság egyhanu határozattal kimondotta, hogy a *bántó fél kijelentése teljesen fedezi a fegyveres elégtételt és tökéletesen kielégíti a lovagias felfogást*. Meghunyászkodásról egyik fél részéről se lehet szó; *végre azonban nincs szükség akkor, amikor a becsületet védelmezi az ember*. Teljes a lovagias elégtételadásnak mértéke; gyávaság a bántó fél részéről, a ki később a döntő kijelentést tette, fel se tehető, korrekt az elintézés módja. Sokkal korrektebb és sokszorta üdvösebb, mint abban az esetben, ha fegyverrel intézték volna el a fennforgó ügyet.

Nálunk ritkán van eredménye valamely gyakorlati eljárás fölött val elméleti vitatkozásoknak azonban ime itt az első eredménye, a mely eklatána bizonyítéka annak az egészségesebb szellemnek és felfogásnak, a mely a magyar társadalmat áthatja a lovagias ügyekben való eljárást illetőleg.

Az első párbajbírótság döntése nagy lépéssel vitte előbbre a párbajbírótság megszüntetését czélzó s immár gyakorlati eredménnyel is kecsegtető mozgalmat, a mely kétségtelenül örvendetes jelenség nyert átközetet jelent a társadalomnak a párbajzás ellen indított hadjáratában.

* **Presbyteri gyűlés.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma a január hó 19-én el nem inézott ügyek tárgyalása végett folyó január hó 22-én, szerdán délután 3 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlevők többsége” határoz.

* **Iparos ifjak felolvasó estéje.** Az iparos ifjusági önképző egyesület f. hó 26-án, azaz vasárnap tartja rendes havi felolvasását az „Iparos (tthon” dísztermében d. u. 4 órakor a következő műsorral: 1. Komoly szavalt, előadja Kormos Gyula. 2. Felolvasás, néhai Kovács István volt kamarai fogalmazó irataiból, tartja Blaskovits Mihály egyleti alelnök. 3. Vig monológ, előadja Myron Gerő joghallgató. 4. Hegesű szóló, előadja Pasztor Gyula. 5. Rákóczy induló, előadja az egyleti dalkör. Már maga a műsor is kellő bizonyítéka annak, hogy a törekvő egyesület által rendezni szokott felolvasások sikerét ezuttal is kivívja a rendezőség. Belépődíj 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér. A rendezőség.

* **Névszerinti szavazás.** A törvényhatósági bizottságnak 1902. január hó 30-án tartandó közgyűlésén névszerinti szavazás fog megejtetni és pedig első ízben az Oláh ház ondódi földjének; 2. Az Ápaútezei 145. sz. a. teleknek és másodízben a Baresai fele ház ondódi földjének elidegenítése felett.

* **Öngyilkosság a feleség miatt.** A szerelemfűlésből öngyilkossá lett Fekete Károly reménye, hogy sőbből újra felépüljön s hogy a félreértésből származó végzetes tettét jóvá tehesse, nem teljesült. — A kegyetlen halál, mely hosszas, kínos szenvedés után bekövetkezett, minden reményét megghusította. A sikerült operáció után úgy látszott, hogy az életerős ember képes lesz leküzdeni betegségét. Hu remény volt csak, mert a mind nagyobb mérvben beálló sebláz megölte. Halálát feleségén kívül, ki beteg ágya mellől egy percze sem távozott, nagy számu rokonság gyászolja.

* **A nőegylet vigestélye.** A debreczeni jótékony nőegylet február 5-én tartandó vigestélyére a meghívókat már szétküldte a választmány. A vigest iránt nagy az érdeklődés s bármerre megy az ember, mindenütt azt hallja, hogy mindenki erről a vigestéről beszél. Megszoktuk ugyan már, hogy a debreczeni jótékony nőegylet mulatságai mindig sikerülnek, de a mostani előkészületekről ítélve, ez a multság az idei rövid farsang legkedélyesebb mulatsága lesz. *Veressné Szathmáry Teréz* elnök urasszony mellé egy hatalmas nő gárda sorakozik, hogy a vigest sikerét biztosítsa. Mint az elmúlt évben, úgy az idén is szebbnél szebb sátorok lesznek felállítva az Arany Bika dísztermében s azokban a nőegylet tagjai fognak árulni. Olesón lehet ott kapni vacsorát, a legízletesebb sülteket, süteményeket, tortákat, a hideg ételek száz ésszáz nemét, teát, kávé, fagyaltot, bort, pezsgőt. Aranyos, jótékony kezekből kapjuk ott a vacsorát, a gyöngyöző italt, mindent olesón úgy, hogy kevés költséggel mellett mindenki pompásan fog mulatni. Ezzel kapcsolatban felkérjük a nőegylet választmányi tagjait, hogy folyó hó 23-án, azaz esütörtökön délután 3 órakor a rendezés munkálatainak megbeszélése végett me ltóztassanak Veressné Szathmáry Teréz urasszony Péterfia utcai lakásán minél számosabban megjelenni különösen azok, akik a sátorokban árulnak. Ugyancsak itt felkérjük azon választmányi tagokat, kik gyűjtőveket kaptak, szíveskedjenek minél több aláírást gyűjteni és az ivateket f. hó 30-áig a nőegyleti elnök címére elküldeni.

* **Ki a bűnös?** Vancsó Pepi azok közé a ritka szobaleányok közé tartozik, akik nem fecsérelk el szerény jövedelmüket, hanem elteszik, számítva arra, hogy rossz napokban legyen miből fenntartani magukat. Pénzét a konyhában levő ládjában tartotta, melyben már több, mint hatvan koronát gyűjtött össze. A szakácsné irigy szemekkel nézte a takarékos leányt, a ki kevés fizetéséből már oly szép összeget

meztakarított. Allítólag fájt a foga a pénzre s csak a kedvező alkalmat leste, hogy meglöphassa. Gonesz szándékát — a hogy a feljelentésből kitészik — tegnap hajtott végre, de a károsult leány gyanújának a rendőrség előtt kifejezést adott s ezen az alapon vizsgálatot indítottak a szakácsné ellen.

* **Felvétel a községi kötelékbe.** Huber János Frigyes Debreczen város kötelékébe való felvételért folyamodott. A bizottsági javaslat szerint ezt a város 200 korona lefizetési feltételével arra az esetre helyezi kilátásba, ha Huber János Frigyes előbb a magyar állampolgárságot megszerzte.

* **A városi boltok bérlése.** A városháza épület boltjainak bérlői, mint említettük, azt kérték a tanácstól, hogy a boltbérléssel velük újabb tíz évre a régi feltételekkel kösse meg. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklétével tartott ülésén foglalkozott a kérelemmel. A bizottság a mai nyomasztó üzleti viszonyok, közérdek, célszerűségi okok s a jelenlegi bérlők megbízhatóságára tekintettel javasolja, hogy a város 1903 május 1-től hat évre kössön szerződést a régi bérlőkkel. Molnár Lukács kérelmére azonban érdemileg nem nyilatkozott, mert az üzlethelyiség egyrészét a városi nyomda céljaira vették számításba.

* **Uj szabályrendelet.** A fogyasztási adók és városi szeszkereskedés kezelését ellenőrző ötös bizottságnak az érvényben levő szabályrendelet módosítását célzó javaslatát kellett volna a jog- és pénzügyi bizottságnak tárgyalnia. A bizottság azonban érdemi tárgyalás alá nem vette, mert a javaslatot írásbeli indokolással nem látták el és a módosítást megokoló szükséges körülmények kifejtve nem voltak. Ezeknek kipótlása végett az iratokat visszaterjesztette a városi tanácshoz.

* **A város felügyelő bizottsága.** Említettük, hogy a város szervezeti szabályzata értelmében a városi felügyelő bizottságot évről-évre választja a közgyűlés. A javaslatot ez ügyben tegnap készítette el a jog- és pénzügyi bizottság. A bizottság javasolja, hogy a felügyelő bizottság tagjainak újabb Komlóssy Dezső, Kernhoffer József és dr. Szántó Sámuel kéresemnek fel. A bizottság azonban elismerésében tovább is ment s javasolja azt is, hogy a felügyelő bizottság érdemes tagjainak a múltban tanúsított odaadó tevékenységükért elismerést és jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon a városi közgyűlés. A bizottság javasolja azt is, hogy a felszaporodott teendők könnyebb elláthatása céljából a felügyelő bizottságot négy tagra egészítsék ki s új tagul Márton Imre ügyvédet válassza meg a közgyűlés.

* **Egy kis sajtóhiba.** Tegnap lapunkban egy kissé kellemetlen sajtóhiba oszlott. A polgári-kör báljának rendezőbizottsági névsorában Bányai István helyett

Bányai Istvánné urhölgy neve került. Mindenek meggyugtatására ime helyreigazítjuk a kis sajtóhibát.

* **Ingyen kenyérsztás.** Ma délután 11 órakor ingyen kenyérsztás lesz a városháza udvarán. A kenyérsztást ma Boke Imre városi tisztviselő, Csanak József nagykereskedő és Csanak János földbirtokos urak végzik.

* **A városi állatorvosi állás megszüntetése.** A hatóági állatorvosi állás megszüntetésének kérdése foglalkoztatta tegnap a város jog- és pénzügyi bizottságát. A rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku állategészségügyi hatóság ez állást továbbra is fenntartani, ellenben a gazdasági bizottság megszüntetni javasolja. A bizottság sem az egyik, sem a másik álláspontra nem helyezkedett, hanem azt javasolja, hogy a földmivelésügyi minisztert kérje meg a város, hogy a jelzett állásra nevezzen ki állami állatorvost és csak ha ez megtörténik, vegye elbírálás alá a kérdést.

* **A város segélye.** A mártonfalvai ev. ref. egyház iskolaépítéshez segínyt kér Debreczentől, téglá, fa és más adományokban. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság javasolja a segély megadását. Debreczen ott nagybirtokos smiután a kulturális célokat töle telhetőleg előmozdítani igyekezik, nem zárkozhatik el attól sem, hogy a mártonfalvai egyház kérelmét teljesítse, különösen azért sem, mert a mártonfalvai egyház a községben nemzeti missiót is teljesít. A bizottság javasolja, hogy az 1903. évi rendkívüli költségvetés terhére ezer koronát szavazzon meg a város a jelzett célra.

SZÍNHÁZ.

A peleskei nótárius. Zsefolt ház nézte végig tegnap este Gál József régi magyar népszínművét, a Peleskei nótárius eredeti magyar történetét. Ujházi Ede harmadik fellépése is zajos ovációk között folyt le. A mester egyik kitűnő szerepe a peleskei nótárius és az ő egyszerűségében művészi, természetes alakítása mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét. A Zajtay nótárius alakja nagy becsű rajzolása a 60-70-es évek magisztratuális elemének, annak a hamisítatlan magyar szellemnek, amely akkor az egész országot átfonta. És annak, aki a Zajtay szerepét játssza: ezt kell a maga fenséges mivoltában érvényre juttatni. Ujházi művészete mindezt kifejezésre juttatta és a nótárius szerepében megszokott végsőségeket a nyomát sem láttuk nála. Az előadás a hétfőinél különb volt valamennyivel és a többi szereplő is kiérett magáért. Toti Dorkát Szigeti Lujza játszotta igen sikerrel. Szőke Sándor holmi csikós táncot mutatott be. A közönség zajosan megtapsolta és megújratotta vele. A darab sikerén Szathmáry, Nagy Gyula, Odry és Székely működtek közre. Az utóbbi Baczur Gazsi szerepében ért el számottevő eredményt. A dalai különösen tetszettek. (Sz. i.)

Komjáthy és Mármaros-Sziget. Debreczen város színházbizottsága tegnapi ülésében tárgyalta a vitásá lett nyári állomások ügyében s mert a megoldásra helyesebb módot nem talált, a békeséges kiegyezési tárgyalások megkezdését határozta el. A tárgyalások még kezdetüket sem vették, Mármaros-Sziget már részben elébe vágott a megoldásnak. Az ottani színházi bizottság ugyanis tegnap ülést tartott és azt a határozatot hozta, hogy a tanácshoz javasolja, mikép a mármaros-szigeti színház újra Komjáthy Jánosnak adja ki. Hát ha a debreczeni színházbizottsági ülésen hozott határozat végrehajtása: a tervezett kiegyezési tárgyalás még egy pár napot késik, — Mármaros-Sziget megelőz mindent s bizonyos, hogy a Komjáthy János javára dönt.

Ujházi Ede bucsuja. Ujházi Ede, a Nemzeti színház nagy művésze ma este bucsuzik a debreczeni közönségtől Csiky Gergely kitűnő színművében, a Cifra nyomoru ámban. A közönség összes vendéjgátékai közül ez iránt érdeklődött legjobban, melyet közkívánatra játszik. Az előadásra szóló jegyek nagy részét a közönség már előzőleg lefoglalta s így a mai bucsuelőadás pótszékekkel talzsufolt ház előtt fog lefolyni.

A Svihákok. Az idei szezon legsikerültebb operettje: A svihákok csütörtökön újabb színrekerül, a czim-szerében F. Kálay Lujzával és Nagy Gyulával. A kedves zenéjü mulatságos operettet ezúttal is bizonyára nagy közönség fogja meghallgatni.

Egy családi páholy „C” bérletben kiadó. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

TÁVIRATOK.

Az egyetemi ifjuság Vázsonyi eile.

Budapest, január 21. Az egyetemi ifjuság mai ülésén felolvasták azt a beszédet, amelyet Vázsonyi Vilmos szombaton a debreczeni kereskedelmi csarnok estélyén tartott. A felolvasott beszéd részletei szerint Vázsonyi a magyar nemzeti hősokeket leszólta. Az egyetemi ifjuság felháborodással kimondta, hogy a képviselőházhhoz feliratot intéz és kéri: „Valamint a Kossuth gyalázó papot kiüldözték, ugy tegyenek Vázsonyival is, mert ha nem, akkor Vázsonyit az egyetemi ifjuság inzultálni fogja.” Egyben felkéri Kossuth Ferenczet, Barabás Bélát, Thaly Kálmánt és Rákosi Viktort, hogy az 1715. törvény első dekretuma 49. cikkének törlésére tegyenek lépéseket. Ez a rész Rákóczyt hazaárulónak deklarálja és ma sincs megváltoztatva.

Agyonlőtt postamesternő.

Budapest, jan. 21. A fejezmegyei Velence községből táviratozzák, hogy az ottani postamesternőt, Hankóczy Angélat reggel az ágyában agyonlőve találták. A vizsgálat folyik.

Amerikai vendégek Budapesten.

Budapest, jan. 21. Ma érkeztek a fővárosba az amerikai vendégek a bécsi amerikai konzulátus kíséretében. Sváb aczélikirály magas, vállas alak, szőke, vonásai igen rokonszenvesek, barna szemű, domboru homloka rendkívül intelligenciára vall. Arcza borotvált. A felesége igen csinos asszony. Velük jött Bein amerikai konzul és a konzulátus néhány tagja, feleségeikkel, az utimarsaljuk, a bécsi bankverein igazgatója és *Merkader*, az aczélistrust főmérnöke, Sváb titkára. Délután a parkklubban voltak, este pedig az Operában. Holnap külön vonattal térnek vissza Bécsbe. Sváb, az amerikai aczélikirály magyar ember, nyitrai születésű, mintegy 15 éve Amerikába szakadt és milliomos lett. Pompásan beszél magyarul.

Magyarfaló pópa.

Szalmár, jan. 21. Árdeleán György itteni román pópa a múlt év augusztus havában a szószerkről ráírvált a hívőkre: — Magyar szóval ne piszkoljátok az Isten házáat.

A pópát följelentették, de a beidéző végzést nem lehetett neki kézbesíteni. Most kiszült, hogy a pópa a kézbesítőt megvesztegette. A kézbesítő ellen a bíróság a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

A német hajóraj Triesztben.

Trieszt, január 21. A Charlotte elindulása előtt a Monarch osztrák-magyar zászlóshajó egészen a német iskolahajó mellé ment, mislalt a Monarch zenekara a német himnuszt, a Charlotte zenekara pedig az osztrák himnuszt játszotta. A két hajó azután bucsuzóul fényjelket váltott.

Agyonlőtte a feleségét.

Hódmező-vásárhely, jan. 21. Nagy Sándor itteni napszámos rémes szerelmi drámát rögtönzött ma reggel az utcán. Többek szemeláttára két lövéssel agyonlőtte a feleségét, azután önmagát. A szerencsétlen házaspárnak két gyermeke maradt.

A búr háboru.

Cradock, január 21. Wessels kommandója ma délelőtt Maraisburg közelében meglepett egy 50 főnyi tarkastadi őrzőrajt. Az őrzőrajtból egy sebesült és két nem sebesült visszatért a városba, a többieknek sorsáról azonban semmit sem tudnak.

London, január 21. Chamberlain gyarmatminiszter beszéde további folyamán azt mondja, hogy a koncentrációs táborokat azért szervezték, mert

Botha nem engedte, hogy az asszonyok a majorokban maradjanak. A kormány a háboru történetében példátlan humanitással gondoskodott az ilyenformán kiszorult asszonyokról és gyermekekről. A koncentrációs táborokban uralkodó nyomoruságért és nagy halandóságért a búr parancsnokok felelősek. A mi a háboru befejezésének feltételeit illeti, világos, hogy a búrok Kitchenernek Bothával való tárgyalása idejéig hallani sem akartak egyébről, mint a függetlenségről. Salisbury és Rosebery beszéde között alig látható különbség. Roszsalja Roseberynek azt a mondását, hogy a búroknak van annyi eszük, hogy tudják, hogy a Kitchener ajánlotta feltételeket bármikor megkaphatják. Ha a búrok így gondolkoznak, nagyon tévednek.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Az aczélikirály B-Pe-ten.** (Éjjeli express tudósítás.) Schwab H. C., az amerikai aczélistrust mindenható igazgatója ma délután két órakor érkezett az osztrák fővárosból Budapestre. Az érdekes vendég különvonaton jött és az egyik szállodában a Dunára nyíló hatszobás lakást bérelte ki. Két napig marad Budapesten.

× **Kitüntetett munkás.** (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli: „Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Kartik Ferenc zsigmondaknai bányamunkásnak, félszázadot megközelítő hű és buzgó szolgálata elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben 1902. év január hó 2-án Ferenc József, s. k. Gróf Széchényi Gyula, s. k.”

× **A Petőfi koponyáját Budapestre hozzák.** (Éjjeli expr.) Kéry Gyula, a Petőfi-kutató két belásfalvi tanár kíséretében ma reggel Budapestre hozta az állítólagos Petőfi-koponyát. A délelőtti folyamán átadták a koponyát dr. Török Aurél tanárnak, aki a muzeum-köruti antropologiai muzeumban menten hozzáfogott a koponya megvizsgálásához.

Az arczkenőcs titka.

— Saját tudósítónktól. —

Turia község lakosait — mint nekünk írják — két szomorú eset tartja izgalomban. A szerb karácsonyi ünnepek alkalmával történt, hogy Nenadov Szakó és Pavity Angela szerb leányok a templomban találkoztak. A szerb leányok tudvalóleg arczkenőcsöt használtak s az a legszebb lány, akinék legfehérebb az arca. Pavity Angelának márvány-fehér volt az arca s a többi leányok irigykedve kér-

desték tőle, hogy hol vette az arczkenőcsöt.

A lány titkolózott, de Nenadov Szakónak azonban megígérte, hogy ad neki ebből a jó arczkenőcsből. Szakó még aznap elment az arczkenőcsért, hogy délutánra ő is kifohérítse az arczát.

Meg is kapta a kenőcsöt, de nem abból, a mit Angela használt, hanem valami másfélét, amivel Szakó gyanutlanul kente be az arczát. Nenadov Szakó nem sokáig élvezhette a szépségkenőcs hatását, mert este felé már égett az arca a kenőcsből s másnap reggelre az egész arca össze volt égve s teljesen elosultva. Nenadov Szakónak ekkor jutott eszébe, hogy Pavity Angela alighanem bosszút állott rajta azért, mert a szeretőjét elhódította tőle. Meg is mondta ezt az anyjának s az öreg Nenadovné rögtön kész volt a tervével, hogy Pavity Angelán bosszút álljon. Nenadovné egy üveg vitriolt szerzett s vasárnap délután elment a kocsma elébe, hol megtalálta Pavity Angelát a többi leányok között.

Ekkor előrántotta a köténye alá rejtett vitriolt s azt a leány arczába öntötte. A merénylő asszonyt a csendőrség letartóztatta.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

- Jan. 23-án. A Polgári Kerékpáros-Egylet hangversenye.
 „ 25-én. Kereskedők bálja.
 „ 26-án. Polgári Kör bálja.
 Február 1-én. Bohóc-estély.
 „ 2-án. Iparos-Kör bálja.
 „ 8-án. Jogász és Tisztviselő-Kör táncestélye.
 „ 8-án. Stern József és Testvére kegyegár személyzetének táncvizsgálma a Margit dísztermében.
 „ 15-én. Fillér-egylet tea-estélye.
 „ 6-án Vasuti altisztek bálja.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény —

Irta: *Than Gyula.*

Ilon arca örömet és lelkesedést sugárzott. Valami édesen titkos érzelem, megdöbbantotta a szívét. Mintha csak sejtette volna, hogy a viszontlátás édes pillanata elérkezett. Nem a Malvin grófnő félrevezetése őt, hanem az ő jóatyjának megérkezéséről van itt szó. Ilon különben annyi bizalommal mondta el szavait, hogy a montilloni gróf, aki határtalan szeretetében mitsem tudott Ilontól megtagadni, nyomban utasítást adott az inasnak:

— Bocsdad be az idegeneket.

Az inas elhagyta a termet. A montilloni gróf, Ilona és a komornyik édes izgalommal telt percekét éltek át.

— Ha atyám lenne, szólt Ilon.

— Bár ő volna! — felelte a montilloni gróf — az ő megérkezése örök időkre bearányozná a mi boldogságunkat.

— Ha ő lesz ráismerek — mondta a komornyik. Nem hiszem, hogy az ő jószágos arca sokat változhatott volna.

— Reszketek! szólt Ilon. — Nem tudom mitől, az örömtől, vagy az aggodalomtól. Érzem, hogy végtelen boldogság öntené el a szívemet, ha ők lennének; de keserű és fájdalmas lenne az újabb csalódás, ha nem ők volnának.

A montilloni gróf odalépett Ilonhoz. Átölelte a szép leányt s szelíden szólott hozzá:

— Az ön boldogsága édes Ilon az ön boldogságom; az ön keserűsége az én keserűségem. Senki se kívánhatná jobban, igazabban és melegebben, hogy a vágya beteljen, mint én.

Az öreg komornyik közbeszólt:

— Hát én?

— Igaz, igaz jó öreg. Bosszánson meg. Ugy akartam mondani, hogy senki se kívánhatja melegebben Ilon óhajának teljesülését, mint mi ketten.

Az inas felnyitotta az ajtót.

— Méltóztassanak belépni!

A várva várt pillanat elérkezett. Az ajtón elől Eleonora grófnő lépett be, akit meghajlással üdvözöltek. Utána az öreg báró s leghátul a szép körszakálas férfiú — a macroisi gróf.

Még a bemutatkozásra sem kerülhetett rá a sor, az öreg komornyik, amint a macroisi grófot meglátta, elkialította magát:

— Méltóságos uram! Én drága kis gazdám! Én vagyok... én vagyok... én vagyok az ön komornyikja...

A macroisi gróf, aki pillanat alatt figyelmes lett a szavakra s mindjárt az öreg komornyik felé tekintett, megismerte az ő öreg szolgáját, oda sietett hozzá...

— Alfonz! Te vagy! Az én hűséges, becsületes szolgám!

A gróf megölelte, kebeléhez szoritotta a hűséges komornyikot.

— Én... Én... vagyok... oh milyen öröm, milyen boldogság... A szemem tele van könnyekkel... Nem! Nem! Hisz ezek a boldogság könnyei.

— Alfonz! beszélj, szólj, — mondá a macroisi gróf. — Rád bízom a boldogságomat, életem üdvét, jövő reményemet, az én drága gyermekemet, édes Ilonomat... Beszélj róla... Mondd hol, merre van... Látni akarom.

Már abban a pillanatban, mikor a macroisi gróf és a komornyik felismerték egymást, reszketve, önmagát visszatartva, szíve boldogságát csendesítve, kitörni készülő szavait visszafojtva állt és nézte Ilon a boldog viszontlátás örömeit élvezőket de mikor a macroisi gróf szavaira válaszolva azt felelte a hűséges komornyik:

— Édes kis gazdám, becsületesen megőriztem, megvédelmeztem és felneveltem drága gyermekét. Ime... Ott van!... Visszaadom.

Akkor... midőn ezek a szavak elhangzottak, akkor már Ilon nem bírta uralkodni magán, karjait kitárta, keble zihált, arca egészen átszellemült, reszkető ajkairól éles, szíveket megrázó sikoltás tört ki:

— Apám!... Drága jó apám!...

Azután a macroisi grófhöz rohant, odaomlott a lábaihoz, elkapta a kezeit, csókolta, majd hirtelen felállott, átölelte a grófot és csakjai öznével borította be édes atyja arcát.

— Gyermekem, én édes leányom, üdvösségem, reményem, mindenem!

Fenségesebb pillanatot a legnemesebb gondolkozással is alig lehet elképzelni... Megrázott, szíveket dobbantott meg ez a jelenet... Valamennyi szemben könny ragyogott... a boldogság könnye volt az.

A macroisi gróf ölelte, csókolta gyermekét, azután megsimogatta üde arcát:

— Te vagy! Te vagy! Ilonom, édes, aranyos leányom!... Az arcod, a tekinteted, minden vonás... egészen az édes

anyád... Oh milyen szép, milyen édes vagy!... Az enyém... az én drága leányom, üdvösségem, mindenem, te vagy... te vagy. Hadd öleljelek, hadd csókoljaalak, hadd nézzem ha avas arcodat. A mult minden öröme száll vissza a szívembe... a jövő boldogság édes reménye fakad fel a lelkemben, te vagy... te vagy... az én üdvösségem... gyermekem, mindenem.

A viszontlátás édes öröme ime milyen boldogságot teremtett.

(Folyt. köv.)

A tenger fiaj.

— Regény. —

Irtá: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

(Folyt.)

A szakács bölintott.
— Nem tud beszélni? kérde Harvey morogva.

— Egy kukkot sem abból amint mi is értünk. Az ő természetes beszédje kiséf fura. Az Areton fok mögül került ide, ahol a farmerok olyan otthon-készült skót nyelven beszélnek. Csupa néger lakik ott, akik akkor szöktek oda, mikor itt háboru volt. Ugy beszélnek, mint a skótok — "huff-chuff."

— Az nem skót, mondja Dan. Az gall. Olvastam egy könyvben.

— Penn sokat olvas és minden szava igazság, kivéve mikor hal számlálásra kerül a sor — mi?

— És az apád nem vizsgálja utána, hogy mennyit fogtak? kérdezte Harvey.

— Ugyan minek. Melyik ember hazudna, csak azért, hogy egy pár garassal több jusson neki?

— Egyet ismertem, aki hazudott a bmondásban, tette hozzá Manuel. Minden nap hazudott. Őt, tiz, husz, huszonöt hallal mondott többet.

— Hol volt az? mondja Dan. Nem mifelénk ugy-e? — Egy angvillei francia halász.

— Ugy! Azok a nyugot parti francziák ugy sem számitanak. Meg van az oka, hogy nem tudnak számolni. Ha ráakadsz egyszer az ő puha horgukra Harvey, majd meg tudod miért, mondá Dan megvetéssel.

"Valahányszor csak eszünk, Mindig idősbek leszünk".

Long Jack kiáltott le és a második csoport is megindult fölfelé.

Az árboozok és a kötélzet a soha felgöngyölt vitorlák árnyéka, ide-oda hengergett a fődélzetben a holdfényben és a hal-rakás fényelt, mintba folyékony ezüst lett volna. A hajó-teknőben, honnan dörömbölés és surlódás hallatszott, Disko Troop és Tom Platt dolgozott a só darabokkal. Dan villát nyújtott át Harveynek és az asztal végére vezette, ahol Salters bácsi türelmetlenül dobolt már a kés pengével. Egy dézsa sósvíz volt a lábainál.

— Te dobáld a halat az öregnek és Tom Plattnak, de vigyázz, hogy Salters bácsi ki ne szurja a szemedet. Én majd söt dobálok fel, mondá Dan leereszkedve a hajó-teknőbe.

Penn és Manuel térdig álltak a hal közt a teknőben, éles késekkel a kézben Long Jack kosárral a lábainál, kezein keztyük, Salters bácsi felé fordulva ült, Harvey pedig a villára bámulva álldogált.

— Hiiii! kiáltott Manuel, lehajolva a halakhoz. Felvett egyet, mutató ujját a

hal egyik szemébe, hüvelyk-ujját pedig kopolyujába mélyesztve. Aztán lábait a tekenő szélére fektette, a kés csillogott és egy pillanat múlva a szakításhoz hasonló hangot hallatva, a hol torkától a hátsó uszonyig kettőbe szakadt, azután lapos csapódással zuhant Long Jack lábai elé.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma szerdán, „B“ bérleiben, Ujházi Ede ur tucsufeléptett!

Czifra nyomoruság.

Eredeti színmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Bálnay Gusztáv, számtanácsos — Komjáthy.
Bella, huga — Szabó I.
Sodró Antal, irodatiszt — Nagy Gy.
Zsófi, neje — B. Eznay.
Eszter, rokona — Fái J.óra.
Csoma Bálint, napdíjas írnök — Ujházi E.

Holnap csütörtökön, „C“ bérleiben:

Terez kapitány.

Valódi Moskvai Karaván teák,
Valódi Moskvai „Popoff“,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likőrök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszok,
Kitünő magyar pecsénye-borok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Czukorka-specziálítások

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCZA 7.

Uj nagy fűszer-árjegyzék kívánatra ingyen.

Köhögés ellen legjobb a kelle-
mes ízű Kai-
ser-féle MELL-BONBON, amiről 2740
hiteles bizonyítvány tanuskodik. Biztos hatású
köhögés hurut rekedtség s elnyálkás-
odás ellen. Felülmul bármely hasonló ké-
szítmény. 1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Főraktár DEBRECZENBEN.

Mihálovics J. gyógyszer-tárában.

Leszállított árak!

Szabó Lajos Fiai

üzégnél.

4 1/2 mtr. 120 cm. széles fekete szövet f. 1-5 kr.
4 1/2 " " " színes " " 2-57 "
4 1/2 " " " divat " " 2-25 "
4 1/2 " " " finom divat " " 2-45 "
7 " " " jómínőségű vetez hazai " " 2-20 "
1 drb 6 szem. kávé abrosz " " 1-30 "
1 " 6 " fehér vászon teríték " " 2-75 "

Az idény legujabb divatszövetje
120 cm.

Homespun és Cybbeline

ezelött f. 2-25 és f. 2-80; most csak 1 frt
és 1 frt 80 kr.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Értelmes, jómodoru ügy-
nőkök
könnyen terjeszthető vállalathoz kerestőknek.

1902. május 1-től kiadó. Modern urilakás Kossuth-utca 7. szám, I. emelet az udvarra, előszoba világos 3 szoba, fürdőszoba és minden más mellékhelyiséggel, parket tapet és légvezeték luszterekkel, tiszta udvar, jóvizű kut, magános uraknak, kis családoknak, ideodának nagyon előnyös. Értekezhetni: Kardos László üzletében.

Egy jó karban levő czimbalom megvételre kerestők. Czím a kirdóban.

Eladó váltó. Egy helybeli ügyvédjelölt 18 kor. váltóját mult év aug. 1-től esedékes kamataival együtt eladom megegyezés szerint. — Nagy Juliánna, Hunyadi u. 19.

Egy jó vasalónő ajánlkozik mosodába bármilyenemű munkákra. Vendég-utca 6. szám.

Fiatallány a német nyelvből órákat venni kíván. Ajánlatokat „Fiatallány” címen a kiadóhivatalba kér.

Köhögésnél legjobb a Dr. Burger Borsy-főle **Pemetefü** cukorka. Kapható Borsy cukrázdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Egy jó karban levő kéégyártó gyalupad és lábbal hajtó eszterga eladó. Értekezhetni Rakovszki utca 36. sz.

Prágai sonka bécsi virali és hidg felvágottak kapható Czeglédy és polgárnál.

Bármity mennyiségben veszek 1/2 és 1 tr. úras üvegeket denaturált szesz töltéshez. Bókás Emil Piac u 70

Kiadó 3 szobás utcai lakás (új épület) azonnal vagy májusra. Morgó-utca 19.

Hentes-üzlet jó helyen — jó forgalommal eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban

Eladó ház. A csapó utca 48. sz. ház eladó. Értekezhetni: Nagy Ferenc Takaré- és Hitelintézet vezető gazdájával.

Eladó ház. A Teleki ú. 3. számú ház eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézet vezető gazdájával.

Gargon lakásnak e inosan batorozott két utcai azoba azonnal kiadó Szent-Anna-utca 43. szám.

Egy 5 méter hosszu, 4 méter széles szmirna szőnyeg eladó. Értekezhetni: Csapó-utca 4. sz. Házmesternél.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glaze-keztyük utisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Kitűnő koszt kapható uri háznál. Szent-Anna utca 27.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tözsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágásu

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosított.

Jeles irónk „Jókai“

nevét viselő utcában, 16. számú házban lakik

Kiss Gusztáv
arcképfestő,

kit tiz évi külföldi tanulmányozása után a honvágy hazahozott szülőföldére és itthon tartózkodik f. év ápril. 15-ig s ezen idő alatt elfogad megrendeléseket igen szerény díjazás mellett.

Fénykép után életnagyságu mellkép művészi kivitelben, kretarajz 4 frt.

Olajfestmény 20 frt.

Műve (gy nagyobb szabásu női arckép) megtekinthető

Varga és Flaschner

bútorkereskedők kirakatában,
Placz-utca 44 (Dr. Ujtalassy-ház.)

Farsang alkalmából

ajánlom jó hírnevű

varróműhelyemet

a n. é. közönség becses figyelmébe.

Báli ruhákat, jelmezeket és egyéb

női öltözékeket

izlésesen, gyorsan és jutányosan készítek.

Katz Ida

Kossuth utca 43 sz.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára
a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcvagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s créme színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsosai 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDEE (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDEE (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Az általam leggondosabban összeallított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

